

UMCS

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE

Projekt „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”
Al. Kraśnicka 2B, pokój 7, 20-718 Lublin, www.umcs.lublin.pl/pedagog
Telefon: +48 81 533 53 87, e-mail: praktyki.wa@poczta.umcs.lublin.pl

Strategia współpracy Wydziału Artystycznego UMCS ze szkołami i organami prowadzącymi szkoły

opracowana w ramach projektu

**„Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu
praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał
Ludzki**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

praktyki

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wstęp:

Edukacja stała się fundamentem rozwoju współczesnego świata. Przyrost wiedzy i informacji oraz zmiany w codziennym życiu stanowią wyzwanie dla nowych zadań edukacji oraz motywowania ludzi do kształcenia, edukacji ustawicznej. Wyzwania, które przynosi rzeczywistość generują potrzebę położenia nacisku na kształcenie pedagogów i nauczycieli przygotowanych merytorycznie, dydaktycznie i praktycznie do kształcenia dzieci. Strategia współpracy Wydziału Artystycznego UMCS ze szkołami i organami prowadzącymi szkoły ma na celu sprostać temu wymaganiu.

Rozdział I

Strategiczne programowanie współpracy pomiędzy Wydziałem Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej a szkołami i organami prowadzącymi szkoły

1.1. Geneza

Strategia współpracy pomiędzy Wydziałem Artystycznym UMCS a szkołami i organami prowadzącymi szkoły została wypracowana jako podsumowanie nawiązanej współpracy podczas realizacji projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”. Projekt „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Z uwagi na wprowadzenie do szkół od roku 2009-2010 nowego przedmiotu „Zajęcia artystyczne” – istnieje konieczność dostosowania

pr. pedagog. do wymagań nowej podst. programowej (Rozporządzenie MEN ,23 12 2008, Dz.U. Nr4 poz.17). Nowa podstawa zaleca stworzenie możliwości publicznego prezentowania efektów pracy uczniów w ramach zajęć artystycznych, stymulowanie ucznia do udziału w koncertach i przeglądach. Z uwagi na ograniczony budżet szkoły nie mają możliwości prezentowania prac uczniów oraz stymulowania do udziału w koncertach. Poprzez zacieśnienie współpracy między Wydziałem Artystycznym a szkołami umożliwi wspólne działania w przyszłości co jest niezbędne dla ciągłego udoskonalania systemu przygotowania studentów do zawodu nauczyciela. Nauczyciele sygnalizują konieczność zmiany obecnego systemu praktyk zarówno od strony merytorycznej (w tym konieczność własnego doszkolenia) jak i od strony finansowej. Stałe zmniejszanie funduszy na kształcenie nauczycieli skutkuje sytuacją w której Wydział Artystyczny opuszczają studenci niewystarczająco przygotowani do zawodu nauczyciela.

Celem głównym projektu było podniesienie poziomu realizacji praktyk pedagogicznych przez studentów Wydziału Artystycznego.

Cele szczegółowe:

1. Opracowanie nowych programów praktyk pedagogicznych dla studentów Wydziału Artystycznego zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli w Polsce i krajach Unii Europejskiej.

2. Podniesienie kompetencji merytoryczno-metodycznych przez nauczycieli – opiekunów praktyk i dostosowanie wiedzy do wymagań stawianych przez nową podstawę programową.

3. Zapoznanie studentów z najnowszymi metodami wychowawczymi i nauczania.

4. Włączenie nowoczesnych technologii i innowacyjnych pomocy naukowych do procesu dydaktycznego związanego z organizacją i przebiegiem praktyk pedagogicznych.

5. Wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie organizacji praktyk pedagogicznych poprzez włączenie zajęć plenerowych i lekcji muzealnych

6. Nawiązanie stałej współpracy Wydziału Artystycznego ze szkołami i z organami prowadzącymi szkoły.

Powyższe cele realizowane były przez cały okres trwania projektu, tj. w latach 2010-2014.

1.2. Działania realizowane w ramach projektu

Do udziału w projekcie zostali zaproszeni studenci Wydziału Artystycznego UMCS – łącznie przystąpiło do projektu 404 studentów. Aby w sposób kompleksowy zrealizować planowane wsparcie nawiązano współpracę z 51 szkołami i placówkami edukacyjnymi oraz przeszkolono 85 nauczycieli – opiekunów praktyk z ramienia szkół i placówek oświatowych.

W trakcie szkoleń zrealizowanych w projekcie nauczyciele zostali wyposażeni w umiejętności niezbędne do sprawowania funkcji opiekunów praktyk oraz podnieśli wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu różnych dziedzin artystycznych. Szkolenia wzbogacone były modułami z zakresu równości szans płci.

Studenci uczestniczący w projekcie odbywali zaplanowane praktyki pedagogiczne, których celem było przygotowanie do zawodu przez wzbogacenie procesu dydaktycznego, realizowanego w trakcie studiów, o wiedzę i doświadczenie zdobyte w miejscu odbywania praktyk.

W celu zapoznania studentów z kreatywnymi metodami pracy z uczniem oraz nowoczesnymi formami przekazywania wiedzy,

zorganizowano lekcje muzealne w najważniejszych muzeach w Polsce. Przydatne w przyszłej pracy pedagogów było poznanie możliwości wykorzystania w edukacji artystycznej potencjału instytucji kultury.

Jedną z innowacyjnych form praktyk były warsztaty wymiany doświadczeń. Były to zajęcia, podczas których uczestnicy dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem. Brali w nich udział zarówno studenci, jak i wykładowcy, nauczyciele, uczniowie z różnych szkół, a także zaproszeni goście - specjaliści w swoich dziedzinach.

Aby podkreślić związek pomiędzy edukacją artystyczną, kreatywnością i innowacyjnością oraz wzmocnić równowagę między teorią i praktyką, przewidziano przeprowadzenie praktyk plenerowych, w których uczestniczyli studenci i uczniowie lubelskich szkół i placówek oświatowych. Innowacyjna forma plenerowych praktyk pedagogicznych pozwoliła studentom na poznanie i udoskonalenie metod pracy z dziećmi i młodzieżą w warunkach pozaszkolnych oraz kształcenie umiejętności wykorzystywania walorów kulturowych i przyrodniczych otoczenia dla stymulowania ekspresji plastycznej. Prace wykonane podczas plenerów

prezentowane były na wystawach poplenerowych – co stanowiło wartość dodaną projektu i zacieśniało współpracę ze szkołami.

Dzięki wsparciu środków z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki udało się:

1. Opracować wspólnie z nauczycielami i ekspertami dwie innowacyjne koncepcje praktyk pedagogicznych, które zostały włączone do procesu dydaktycznego.
2. Podnieść kompetencje 85 nauczycieli - opiekunów praktyk dzięki przeprowadzeniu 124 godzin szkoleń i 32 godzin konsultacji.
3. Podnieść kompetencje 328 studentów w zakresie innowacyjnych metod upowszechniania sztuki poprzez uczestnictwo w lekcjach muzealnych
4. Podnieść kompetencje w zakresie pracy z uczniem w sytuacjach pozaszkolnych. Łącznie 390 uczniów i studentów uczestniczyło w praktykach plenerowych.
5. Wypracować system wymiany doświadczeń między doświadczonymi pedagogami i studentami. Łącznie w warsztatach wymiany doświadczeń wzięło udział 345 studentów

6. Zacieśnić współpracę ze szkołami i organami prowadzącymi szkoły. Podpisano w ramach projektu porozumienia o współpracy z 51 szkołami i placówkami edukacyjnymi.
7. Przeprowadzić badania na temat stanu wiedzy o sztuce i kulturze plastycznej i muzycznej uczniów kształconych według podstawy programowej obowiązującej w latach 1999/2010, które recenzenci określili jako ważne przedsięwzięcie z zakresu diagnozy poziomu edukacji artystycznej uczniów.
8. Przygotować 4 publikacje metodyczne: w tym publikacja metodyczna dla nauczycieli muzyki zawierająca proponowane scenariusze zajęć, publikacja metodyczna dla nauczycieli plastyki zawierająca propozycję realizacji zajęć artystycznych, skrypty podsumowujące prowadzone warsztaty wymiany doświadczeń w Instytucie Muzyki i Instytucie Sztuk Pięknych, które umożliwią kolejnym rocznikom korzystanie z dorobku projektu.

Pozytywne rezultaty projektu były możliwe do realizacji dzięki ścisłej współpracy z Partnerem projektu – Gminą Lublin.

1.3 Partnerstwo z Gminą Lublin

Partnerem w realizacji projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS” była Gmina Lublin. Gmina Lublin jest organem prowadzącym 72 szkoły i placówki oświatowe (w tym 31 szkół podstawowych, 16 szkół gimnazjalnych, 10 Liceów Ogólnokształcących , 15 Zespołów Szkół) oraz Domy Kultury.

Na mocy zawartego porozumienia w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Partnera studenci Wydziału Artystycznego UMCS odbywali praktyki studenckie. Gmina Lublin aktywnie uczestniczyła w realizacji celów projektu i wszystkich realizowanych działaniach, które wpisywały się w Strategię Rozwoju Miasta Lublin 2020, uchwalonej przez Radę Miasta 29 lutego 2013 roku. Zostały w niej opisane pożądane dla rozwoju Lublina zasadnicze działania w ramach czterech obszarów rozwojowych, jakie powinny być zrealizowane przez samorząd miasta. Ten dokument jest

skierowany do wszystkich instytucji i podmiotów uznających jej cele za wspólne.

.

Rozdział II

Metodologia opracowania Strategii

2.1 Współpraca z Gminą Lublin przy opracowywaniu strategii

Prace nad Strategią rozpoczęły się już podczas przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”. Następnie od października 2010 do grudnia 2014 r. odbywały się posiedzenia grup roboczych podczas których rozważano kierunki i wizję dalszej współpracy po zakończeniu realizacji projektu „Profesjonalizm w edukacji.” Podczas spotkań pracowano nad następującymi kwestiami:

- szczegółowe zapoznanie się z bieżącą sytuacją oświatową w Gminie Lublin
- podsumowanie dotychczasowych relacji partnerskich i projektowych;
- omówienie oczekiwań Partnera wobec współpracy z Wydziałem Artystycznym UMCS
- zdefiniowanie problemów mogących być wyzwaniem współpracy na płaszczyźnie oświatowej na lata 2014–2020;

- określenie potencjalnych działań do realizacji w latach 2014–2020;
- przeprowadzenie dyskusji na temat możliwych instrumentów finansowania wspólnych działań.

Po zgromadzeniu danych i opisaniu pierwszej wersji Strategii odbywały się posiedzenia konsultacyjne z przedstawicielami partnera oraz UMCS. Cały dokument tworzony był w procesie partycypacyjnym, a sam fakt jego powstania jest unikalny zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i europejskim.

Pierwsza część Strategii opisuje obecną stan rzeczy, szczególnie w zakresie potencjału strategicznego oraz dotychczasowych doświadczeń współpracy. Przeprowadzono następnie analizy strategiczne – pierwszą metodą SWOT, wyodrębniającą mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia dla dalszej współpracy w ramach partnerstwa. Wreszcie określono wizję współpracy i cele Strategii, opisano modele wdrażania założeń współpracy, a także instrumenty finansowe niezbędne do realizacji wypracowanych wspólnie, w ramach posiedzeń grup roboczych, pomysłów współpracy z partnerami.

W skład zespołu pracującego nad stworzeniem Strategii wchodził

eksperci i przedstawiciele z ramienia UMCS oraz partnerów.

2.2 Obecna sieć partnerska UMCS

Współpraca z otoczeniem od zawsze była dla UMCS jednym z priorytetów polityki rozwojowej uczelni. Jedną z form takiej współpracy jest tworzenie trwałych partnerstw, co umożliwia wymianę doświadczeń oraz najlepszych praktyk we wszelkich dziedzinach. Częstym kryterium utrwalania relacji partnerskich są wzajemne kontakty oraz wspólne działania na rzecz podnoszenia potencjału regionu w obszarze kształcenia i edukacji. Wydział Artystyczny UMCS posiada szereg zawartych umów partnerskich, z innymi placówkami oświatowymi w kraju i za granicą, z organami prowadzącymi jak również z instytucjami otoczenia biznesu.

Warto wspomnieć, iż powyższe zawarte umowy nie odzwierciedlają w sensie geograficznym przestrzeni międzynarodowej współpracy UMCS. Z wieloma Partnerami UMCS utrzymuje wysoki poziom kooperacji lub dopiero nawiązuje kontakty, jednak ich sformalizowanie wymaga czasu i opiera się na wieloletnim

budowaniu relacji na bazie doświadczeń zdobytych w trakcie wspólnie zrealizowanych inicjatyw, projektów oraz na ciągłym podtrzymywaniu kontaktów oficjalnych i osobistych.

2.3 Szczegółowe uzasadnienie wyboru Gminy Lublin jako Partnera do dalszych działań

W toku wewnętrznych dyskusji i uzgodnień z skład Partnerstwa strategii ustalono według następujących kryteriów:

- dotychczasowa współpraca partnerska,
- pozytywne doświadczenia w realizacji wspólnych projektów,
- deklarowana obustronna wola zintensyfikowania współpracy rozwojowej,
- wspólna wizja celów i priorytetów współpracy.

Priorytetowym kierunkiem współpracy UMCS jest realizacja projektów w ramach partnerstwa w zakresie rozwoju usług edukacyjnych.

Zgodnie ze strategią Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej głównymi celami są:

1. Budowanie trwałych więzi pomiędzy UMCS a otoczeniem poprzez

informowanie społeczeństwa o interesujących obszarach badań naukowych, autopromocja,

2. Kontakt ze szkołami, udział w kształceniu ustawicznym,

3. Poprawa jakości kształcenia poprzez dopasowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy w regionie,

4. Poprawa organizacji procesu kształcenia,

5. Zwiększenie udziału praktyków w kształceniu studentów ,

6. Pozyskiwanie nowych partnerów do współpracy (szkoły, instytucje kulturalne i oświatowe, samorządy lokalne, stowarzyszenia, podmioty gospodarcze itp.)

7. Rozwój współpracy ze szkołami partnerskimi w ramach umów o współpracy,

8. Rozwijanie kontaktów ze szkolnictwem średnim

Rozdział III

Analiza strategiczna

4.1. SWOT

Analiza SWOT	
roli UMCS jako lidera współpracy edukacyjnej w ramach partnerstwa terytorialnego w regionie	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• tradycje współpracy z Gminami/Powiatami w regionie;• położenie geograficzne (łatwy kontakt z partnerami);• stale rozwijająca się sieć sprawdzonych partnerów z sektora publicznego, pozarządowego, naukowego;• umiejętność dzielenia się doświadczeniem;• skuteczna realizacja projektów;• ośrodek akademicki	<ul style="list-style-type: none">• nieokreślone formy/metody finansowania wspólnych przedsięwzięć;• niedostateczna świadomość wśród pracowników UMCS i partnerów potrzeby budowania relacji

<p>przyciągający studentów i pracodawców z innych regionów</p>	
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • perspektywa finansowa 2014-2020 w ramach nowego okresu programowania; • możliwość zdyskontowania korzyści wynikających z intensywnej współpracy ; • budowanie partnerstw międzysektorowych 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilność systemowa (rotacja władz); • oparcie współpracy wyłącznie na środkach pomocowych;

Rozdział V

Wyzwania strategiczne

5.1 Obszary rozwojowe

Strategia rozwoju UMCS przyjęta Uchwałą Nr XXII –40.11/12 Senatu Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie strategii rozwoju Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie jest oficjalnym dokumentem zawierającym zapis zamierzeń władz Uczelni oraz wynikających z nich zadań dla poszczególnych Wydziałów. Strategia nie jest spisem wszelkich działań realizowanych przez UMCS, lecz prezentuje zakres pożądaných zmian, uznanych za kluczowe dla rozwoju uczelni.

Mając na uwadze uwarunkowania wynikające z otoczenia i sytuację społeczno-gospodarczą uczelni, a także jej atuty oraz wyzwania przed nią stojące, w Strategii UMCS zdefiniowano główne Obszary Rozwojowe:

A. OTWARTOŚĆ – nawiązanie do budowania kontaktów zewnętrznych Uczelni (międzynarodowych i regionalnych); w tak szeroko zdefiniowanym celu mieści się również organizacja i

współorganizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych czy biznesowych istotnych dla tworzenia wizerunku uczelni jako kreatywnej i otwartej;

B. PRZYJAZNOŚĆ – zawiera w sobie działania zmierzające do poprawy komfortu studiowania na uczelni, większej dbałości o kulturę przestrzeni czy szerszego udziału studentów w zarządzaniu UMCS (partycypacja); w tym obszarze znajdują się również działania związane z poprawą infrastruktury technicznej na uczelni;

C. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – ma na celu wzmocnienie aspektów gospodarczych Uczelni; wyznacza kierunki rozwoju UMCS, opierając się na tzw. multispecjalizacji; chodzi o otwieranie kierunków w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy.

D. AKADEMICKOŚĆ – wykorzystuje obecność uczelni do wzmocnienia kreatywności i innowacyjności; realizowane przedsięwzięcia mają na celu umiędzynarodowienie uczelni, w tym poprzez pozyskiwanie studentów zagranicznych; prowadzące do wzmocnienia pozycji Uczelni jako międzynarodowego ośrodka naukowego; budujący relacje środowiska akademickiego z biznesem, samorządem i partnerami społecznymi.

Opracowana Strategia Współpracy w ramach partnerstwa pozwoli w sposób operacyjny rozwinąć, uszczegółowić i zrealizować założenia zawarte w Strategii Rozwoju UMCS.

5.2 Wizja i misja Partnera

Miasto Lublin działa na rzecz rozwoju społecznego, edukacyjnego, kulturalnego i biznesowego, wspierając wzajemną komunikację i dialog w Europie Środkowo-Wschodniej, wykorzystując przy tym własne kompetencje i dziedzictwo.

Misją Lublina jest skuteczne:

- inspirowanie i aktywizowanie do współpracy terytorialnej,
 - wyznaczanie kluczowych kierunków współpracy Unia Europejska–Partnerstwo Wschodnie,
 - generowanie korzyści społeczno-ekonomicznych wynikających ze współpracy ponad granicami,
 - przeciwdziałanie wszelkim stereotypom oraz kreowanie przyjaznego klimatu współpracy terytorialnej
- poprzez między innymi:
- katalogowanie i klasyfikowanie wiedzy oraz dobrych praktyk w zakresie przedsięwzięć realizowanych z partnerami w Europie Środkowo-Wschodniej,
 - łączenie i rekomendowanie potencjalnych partnerów współpracy,

- kreowanie nowych idei/projektów/programów,
- tworzenie sieci współpracy partnerów międzysektorowych.

5.3 Cel strategiczny współpracy

Celem strategicznym jest wspieranie i rozwijanie sieci współpracy pomiędzy Wydziałem Artystycznym UMCS a szkołami i organami prowadzącymi szkoły, prowadzącej do podniesienia jakości kształcenia w regionie.

5.4 Cele operacyjne

Cele operacyjne skoncentrowane są wokół kluczowych obszarów:

1. Społeczeństwo obywatelskie

- Ilościowy i jakościowy rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego w zakresie kształtowania liderów społecznych, rozwoju profesjonalnego personelu, pozyskiwania wolontariuszy.

2. Kultura dla rozwoju

- Wspieranie nowych modeli współpracy kulturalnej opartych na równorzędności, poszanowaniu dziedzictwa, respektowaniu podmiotowości i wzajemnej wymianie.

4. Nauka i edukacja

- Istnienie w Lublinie ośrodka integracji środowisk naukowych i edukacyjnych prowadzącego programy edukacyjne i naukowo-

badawcze, kształtujące liderów i liderkę zmian w Europie Środkowo-Wschodniej.

5. Zrównoważony rozwój

- Stworzenie warunków do stymulowania procesów rozwojowych w celu długoterminowego zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej.

Rozdział VI

Model wdrażania i instrumenty finansowania realizacji Strategii

6.1 Struktury instytucjonalne i organizacyjne

W organizowaniu współpracy decydującą rolę odgrywają UMCS i partnerzy - samorzady terytorialne. Mają one osobowość prawną i mogą występować jako podmioty zarówno prawa cywilnego, jak i publicznego. Mogą występować w formie grupowej i w ten sposób objąć zakresem współpracy znacznie większe terytorium. Mają prawo tworzyć związek międzykomunalny lub stowarzyszenie. We wszystkich tych konfiguracjach mogą podejmować także współpracę.

Najważniejszym elementem realizacji założeń Strategii jest współpraca samorządów terytorialnych z Uczelnią, które ze względu na formę prawną oraz instytucjonalne podstawy ich funkcjonowania działają na rzecz ustalenia ram współpracy oraz stanowią kluczowy punkt wyjścia do nawiązania kontaktów pomiędzy pozarządowymi podmiotami współpracy terytorialnej. Partnerzy w celu skutecznej realizacji założeń niniejszej Strategii będą opierały się na następujących zasadach:

- subsydiarności, która w rozumieniu międzynarodowej

współpracy terytorialnej oznacza, iż jednostki samorządów terytorialnych działają w ramach powierzonego im ustawowo poziomu działalności, odrzucając system hierarchizacji;

– domniemania kompetencji, która oznacza w przypadku współpracy terytorialnej z partnerami wykorzystanie szans nawiązania współpracy w każdej możliwej dziedzinie, niezastrzeżonej dla innych organów władzy publicznej.

6.2 Źródła finansowania

Wdrażanie Strategii powinno odbywać się przez wykorzystanie możliwości finansowania z programów operacyjnych:

- regionalnych,
- ogólnopolskich,
- sektorowych.

Finansowanie realizacji Strategii powinno obejmować maksymalnie szeroki zakres źródeł, w tym:

Poziom unijny:

- 1) Środki pochodzące z Funduszy Europejskich na lata 2014-2020, szczególnie z programu Wiedza Edukacja Rozwój,
- 2) Środki pomocowe z innych europejskich programów, w tym:
 - a. Program Erasmus+

Poziom państwowy:

- 1) Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Edukacji Narodowej .
- 2) Organizacje grantodawcze.

Poziom regionalny:

- 1) Budżet własny samorządów terytorialnych i UMCS.

2) Prywatne inicjatywy finansowe organizacji/institucji działających na rzecz współpracy.

Rozdział VII

Monitoring i ewaluacja wraz ze wskaźnikami realizacji celów

Proces monitorowania Strategii będzie polegał na systematycznym podsumowywaniu jakości i ilości prowadzonych projektów oraz działań, mających bezpośrednio realizować cele wytyczone w Strategii.

Monitoring będzie miał dodatkowo na celu:

- zbieranie, porządkowanie, przetwarzanie i analizę danych dotyczących różnych zagadnień realizacji Strategii oraz ich archiwizację,
- ocenę porównawczą osiągniętych wyników z założeniami, a także ocenę rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami,
- analizę przyczyn odchyłeń oraz poszukiwanie i określenie powodów zaistniałej sytuacji,
- korygowanie dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych.

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii zgodnie z aktualnymi założeniami polityki spójności UE będzie się opierała na trzech rodzajach ocen:

- *ex ante* (ocena przed realizacją działań) – ewaluację *ex ante* stosuje się przy ocenie sytuacji wejściowej, czy i w jaki sposób strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji w zdefiniowanych obszarach,
- *ex tempore* (ocena w trakcie realizacji działań) – pozwala stwierdzić, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania maksymalizują efekty dla społeczności lokalnych,
- *ex post* (ocena po realizacji działań) – jest ocena długoterminowego wpływu strategii na grupy docelowe.

Monitoring i ewaluacja powinny odbywać się na podstawie zebranych danych statystycznych udostępnionych przez instytucje specjalistyczne, ale także przez samodzielne zbieranie i *udostępnianie aktualnych informacji na stronach internetowych Uczelni i Partnera*, wykorzystywanym między innymi w celu:

- opublikowania danych statystycznych na temat istniejących partnerów i/lub organizacji/instytucji wyrażających chęć podejmowania współpracy;
- upubliczniania informacji na temat aktualnych i nowych możliwości dofinansowania projektów;
- informowania o organizowaniu wydarzeń dotyczących

współpracy w ramach Strategii.

Wskaźniki monitoringu i ewaluacji:

1. Obszar instytucjonalny:

– Liczba nowo stworzonych oraz już funkcjonujących instytucji/organizacji – podmiotów współpracy objętych niniejszą Strategią.

2. Obszar projektowy:

– Liczba projektów zrealizowanych wspólnie w podziale na poszczególne obszary współpracy.

– Liczba beneficjentów realizujących projekty.

– Wykaz grup docelowych w projektach realizowanych.

– Liczba i wykaz przeprowadzonych przedsięwzięć w ramach projektów.

– Wykaz publikacji i materiałów informacyjnych w ramach przedsięwzięć z zakresu współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej.

3. Obszar finansowy:

– Ilość środków w ramach każdego z dostępnych programów pomocowych.

- Ilość zdobytych i wykorzystanych środków dofinansowania w rozbiciu na kwotę dofinansowania oraz kwotę wkładu własnego.
- Zapotrzebowanie finansowe w związku z realizacją zaplanowanych działań w ramach aktualizowania wyzwań współpracy wobec każdego z partnerów.

Zakończenie:

Przemiany społeczne, ekonomiczne i technologiczne ostatnich lat sprawiają, że polskie szkolnictwo wyższe musi zmierzyć się z wyzwaniami, które są charakterystyczne dla całej Europy tj.: potrzebą internacjonalizacji, zwiększeniem zatrudnialności absolwentów czy wzmocnieniem więzi z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Niż demograficzny, czy masowość studiów wyższych – to z kolei specyficzne wyzwania stojące przed szkolnictwem wyższym w Polsce.

Strategia Europa 2020 zakłada, że co najmniej 40% osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe, natomiast w KPR poziom ten jest wyższy i wynosi 45%. W Zaleceniach Rady UE dla Polski wskazywana jest potrzeba dopasowania systemu edukacji do potrzeb rynku pracy i podniesienie jakości nauczania. Strategiczne dokumenty krajowe (KSRR 2010-2020, SRKL i Perspektywa LLL) wskazują na potrzebę poprawy jakości kształcenia i wzmocnienie prozatrudnieniowej roli szkolnictwa wyższego.

Realizacja opracowanej strategii pozwoli sprostać współczesnym potrzebom w obszarze kształcenia.

